

REZOLUTË

PËR VLERËSIMIN E VEPRIMTARISË SË PROKURORISË PËR VITIN 2020

Kuvendi i Shqipërisë,

Duke vlerësuar rolin e prokurorisë në ushtrimin e ndjekjes penale, hetimin, përfaqësimin e akuzës në gjyq, ekzekutimin e vendimeve penale dhe zbatimin e ligjeve, që ngarkojnë me kompetenca këtë institucion;

Duke vlerësuar rolin e prokurorisë në parandalimin dhe luftimin e kriminalitetit në vend, në zbatimin e rekomandimeve parësore të Këshillit të Ministrave në luftën kundër kriminalitetit;

Duke mbajtur parasysh rolin e Prokurorit të Përgjithshëm në nxjerrjen e udhëzimeve të përgjithshme për prokurorët e prokurorive të juridiksionit të përgjithshëm, për oficerët e Policisë Gjyqësore, si dhe për mbikëqyrjen e zbatimit të tyre;

Duke ritheksuar detyrimin e prokurorisë për të siguruar një procedim të drejtë, të barabartë, të rregullt ligjor për të mbrojtur liritë personale dhe të drejtat e njeriut, për të mbrojtur e për të forcuar rendin juridik dhe për të zbatuar Kushtetutën dhe ligjet në fuqi;

Duke ritheksuar përgjegjësitë e prokurorisë në zbatimin me sukses të reformës në drejtësinë penale;

Duke nënvizuar rëndësinë e bashkëpunimit të Prokurorit të Përgjithshëm dhe drejtuesit të Prokurorisë së Posaçme në luftimin e pastrimit të parave të korrupsionit, krimit të organizuar dhe terrorizmit;

Duke ritheksuar rëndësinë e bashkëpunimit të Prokurorit të Përgjithshëm me organet ekzekutive ligjzbatuese, Kuvendin e Shqipërisë dhe organet e tjera homologe dhe organizatat e asistencës dhe ndihmës në raport me prokurorinë;

Duke mbajtur parasysh rëndësinë e mbledhjes, përpunimit dhe publikimit të statistikave, si bazë e nevojshme për të analizuar kriminalitetin, format dhe prirjet e tij, si dhe bazë shkencore për të hartuar, zbatuar, ndryshuar dhe vlerësuar politikën penale dhe efektivitetin e institucioneve të drejtësisë penale;

Duke vlerësuar rëndësinë e raportimit të Prokurorit të Përgjithshëm në Kuvendin e Shqipërisë për gjendjen e kriminalitetit, zbatimin e rekomandimeve parësore të Këshillit të Ministrave në luftën kundër kriminalitetit dhe për efektivitetin e ndjekjes penale;

Duke vlerësuar kontributin e dhënë mes opinioneve dhe sugjerimeve në procesin e hartimit të legjislacionit dhe/ose përmirësimit të tij;

Të ndërgjegjshëm për rolin e prokurorisë në përmbushjen e detyrimeve, në kuadër të integritetit evropian;

Duke mbajtur parasysh rezolutën e Kuvendit të Shqipërisë, datë 18.6.2020, “Për vlerësimin e veprimtarisë së prokurorisë për vitin 2019”;

Bazuar në analizën e të dhënave për kriminalitetin në vend gjatë vitit 2020, të referuara në raportin e paraqitur, Kuvendi i Shqipërisë konstaton se gjatë vitit 2020:

- Koeficienti i kriminalitetit, sipas procedimeve penale të regjistruara, është 1072 për 100.000 banorë, në të njëjtën vlerë me vitin 2019.

- Grupet e veprave penale që zënë një përqindje më të madhe në numrin e përgjithshëm të procedimeve penale të regjistruara gjatë vitit 2020 janë: vjedhja e pasurisë (31,24 për qind) pasuar nga veprat penale kundër rendit dhe sigurisë publike (26,46 për qind), veprat penale që cenojnë regjimin juridik të tokës (6,28 për qind) dhe veprat penale kundër fëmijëve, martesës dhe familjes (4.88 për qind).

- Grupet e tjera të veprave penale zënë një përqindje më të vogël në numrin e përgjithshëm të procedimeve penale të regjistruara, si: krimet kundër jetës të kryera me dashje (1,85 për qind); krimet kundër shëndetit të kryera me dashje (3,09 për qind); veprat penale e mashtrimet (2,25 për qind); shkatërrimi i pronës (4,10 për qind); veprat penale në lidhje me taksat dhe tatimet (1,08 për qind); falsifikimi i dokumenteve (2,70 për qind); krimet kundër veprimtarisë shtetërore të kryera

nga shtetasit (2,50 për qind); krimet kundër veprimtarisë shtetërore të kryera nga punonjësit shtetërorë ose në shërbim publik (2,37 për qind); veprat penale kundër sekretit dhe kufijve shtetërorë (3,15 për qind) dhe veprat penale kundër drejtësisë (1,81 për qind).

- Për sa i përket gjinisë, raporti i të pandehurve ishte 97,86 për qind meshkuj dhe 2,14 për qind femra. Numri i procedimeve penale të femrave është ulur.

- Lidhur me efektivitetin e ndjekjes penale, në krahasim me vitin 2019, rezulton ulje e numrit të çështjeve të përfunduara me 7,14 për qind të çështjeve të dërguara në gjykatë me 38,11 për qind; 22,62 për qind janë pushuar; 35,93 janë pezulluar dhe 3,34 për qind janë transferuar në prokuroritë kompetente. Numri i të pandehurve dërguar në gjykatë është ulur me 5,93 për qind

- Gjatë vitit 2020 janë dërguar në gjykatë për pushim 4647 çështje ose me rritje 53,16 për qind krahasuar me vitin 2019, prej të cilave janë pushuar për mungesë fakti 48,46 për qind;

- Prokuroria ka shpallur në kërkim ndërkombëtar 150 shtetas shqiptarë ose të huaj dhe ka kërkuar që Zyra Qendrore Kombëtare Interpol Tiranë të procedojë me heqjen e 201 subjekteve nga listat e kërkimit ndërkombëtar. Prokuroria e Përgjithshme ka trajtuar 1106 kërkesa të ndryshme të ardhura nga autoritetet gjyqësore vendase e ato të huaja;

- Janë ekzekutuar 1577 vendime për përgjime të autorizuara nga gjykata në hetimet paraprake, të zbatuara për 630 procedime penale. Është mundur interceptimi për 3535 persona të dyshuar si të përfshirë në vepra penale;

- Janë filluar kryesisht 59 procedime penale nga ana e prokurorisë.

Kuvendi i Shqipërisë shqyrtoi:

Rezolutën e tij të datës 18.6.2020, “Për vlerësimin e veprimtarisë së organit të prokurorisë për vitin 2019”, në përmbushje të detyrimit të parashikuar në lidhjen 3, pika 5, të vendimit të Kuvendit nr. 49/2017, “Për krijimin e mekanizmit për monitorimin sistematik të ndjekjes dhe zbatimit të rekomandimeve të institucioneve të pavarura kushtetuese dhe atyre të krijuara me ligj”;

Rekomandimet e Këshillit të Ministrave “Për luftën kundër kriminalitetit për vitin 2020”, të miratuara në zbatim të nenit 103, pika 3, të ligjit nr. 97/2016, “Për organizimin dhe funksionimin e prokurorisë në Republikën e Shqipërisë”;

Raportin e ministres së Drejtësisë për mënyrën e zbatimit nga organi i prokurorisë së rekomandimeve parësore të dhëna nga Këshilli i Ministrave, në luftën kundër kriminalitetit, në zbatim të nenit 103, pika 5, të ligjit nr. 97/2016, “Për organizimin dhe funksionimin e prokurorisë në Republikën e Shqipërisë”.

Bazuar në analizën e raportit, të rekomandimeve të Këshillit të Ministrave dhe në raportimin e ministres së Drejtësisë rezultojnë, se:

- Janë miratuar udhëzime për zbatimin nga prokuroritë e juridiksionit të përgjithshëm të rekomandimeve parësore të Këshillit të Ministrave në luftën kundër kriminalitetit për vitin 2020, si dhe për miratimin e planit të veprimit për zbatimin e këtyre rekomandimeve.

- Janë miratuar udhëzime të përgjithshme për rregullimin e marrëdhënieve mes prokurorëve dhe drejtuesve të prokurorisë, informimin, transparencën dhe garantimin e pavarësisë në prokuroritë me juridiksion të përgjithshëm me synim garantimin e pavarësisë së prokurorit;

- Janë miratuar dy rregullore për organizimin dhe funksionimin e prokurorive pranë gjykatave të shkallës së parë me juridiksion të përgjithshëm dhe prokurorive pranë gjykatave të apelit me juridiksion të përgjithshëm, në bashkëpunim me misionin EURALIUS V.

- Prokuroria e Përgjithshme, në kuadër të forcimit të kontrollit dhe llogaridhënies së prokurorit, me synim rritjen e bashkëpunimit me institucionin e Inspektorit të Lartë të Drejtësisë (ILD) ka përgatitur dhe iniciuar projekt marrëveshjen e bashkëpunimit “Për kryerjen e inspektimeve institucionale e tematike dhe për shkelle individuale të magistratëve/prokurorë në prokuroritë me juridiksion të përgjithshëm”, marrëveshje e nënshkruar nga drejtuesit e këtyre institucioneve në shkurt të vitit 2021.

- Është nënshkruar akti i koordinimit institucional “Për rritjen e eficiencës nëpërmjet bashkërendimit të Prokurorisë së Përgjithshme me Prokurorinë e Posaçme”.

- Bashkëpunimi midis organit të prokurorisë dhe institucioneve agjencive ligjzbatuese është rritur;

- Prokuroria e Përgjithshme ka nxitur bashkëpunimin me Komisionin e Policisë Gjyqësore dhe ka kontribuar për të përfunduar projektregulloren “Për caktimin e rregullave për trajnimin fillestar për hetimin e personave të përzgjedhur si oficerë të Policisë Gjyqësore të seksioneve dhe shërbimeve të Policisë Gjyqësore”.

- Ka organizuar trajnime me pjesëmarrjen e prokurorive me juridiksion të përgjithshëm dhe Prokurorisë së Posaçme, oficerëve të Policisë së Shtetit, strukturave hetimore të doganave dhe tatimeve, inspektorëve të Inspektoratit të Lartë të Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive dhe Konfliktit të Interesave, Shërbimit të Çështjeve të Brendshme në Ministrinë e Brendshme dhe Drejtorisë së Përgjithshme të Parandalimit të Pastrimit të Parave.

- Vijon të mbetet i ulët roli proaktiv i prokurorit për çështje të filluara kryesisht, veçanërisht në lidhje me veprat penale kundër korrupsionit, si dhe numri i rasteve të përdorimit të metodave speciale të hetimit.

- Lidhur me veprën penale të dhunës në familje, vihet re rritje e numrit të çështjeve të regjistruara, por, sipas raportit të ministrisë së Drejtësisë, nuk konstatohet ashpërsimi i politikës penale nga gjykatat.

- Vlerësohet analiza e veprave penale, sipas strukturës së Kodit Penal e kryer nga Prokurori i Përgjithshëm në raportin e paraqitur pranë Kuvendit të Shqipërisë, në veçanti politika penale dhe siguria publike, por nuk ka analizë të viktimave të veprave penale dhe të kostove të tyre.

Bazuar sa më sipër, për vitin 2021 Kuvendi i Shqipërisë kërkon nga Prokuroria e Republikës së Shqipërisë:

1. Të merren masa për rritjen e rolit aktiv të prokurorit në hetimin paraprak, në funksion të shtimit të hetimeve të filluara kryesisht nga vetë organi i prokurorisë.

2. Të forcohet koordinimi dhe monitorimi i ecurisë së zbatimit të memorandumit të bashkëpunimit dhe udhëzimit të përgjithshëm nr. 10/2020, për rritjen më tej të eficiencës së veprimtarisë ndërinstitucionale dhe të efektivitetit në hetimet dhe ndjekjen penale të pastrimit të produkteve të veprës penale, financimit të terrorizmit dhe në hetimet pasurore për sekuestrimin dhe konfiskimin e aseteve kriminale, në vijim të zbatimit të planit të veprimit të Grupit të Shqyrtimit të Bashkëpunimit Ndërkombëtar/Grupi i Posaçëm i Veprimit Financiar (ICRG/FATF).

3. Të forcohen kapacitetet institucionale për rritjen e eficiencës në veprimtarinë administrative të prokurorisë dhe të veprimtarisë së prokurorëve dhe Policisë Gjyqësore në ushtrimin e funksioneve të tyre nëpërmjet vijimit të punës së nisur për shmangien e efekteve të krijuara nga ulja e numrit të prokurorëve, për shkak të procesit të rivlerësimit kalimtar, bashkërendimit dhe koordinimit me Këshillim e Lartë të Prokurorisë (KLP) dhe Shkollën e Magjistraturës, për të planifikuar në kohë zëvendësimin e prokurorëve të shkarkuar nga detyra me magjistrat/prokuror sipas rregullave të përcaktuara në ligj.

4. Të standardizohen procedurat e funksionimit nga pikëpamja administrative për unifikimin e volumit të punës dhe normalizimin e veprimtarisë në prokurori nëpërmjet përgatitjes së një udhëzimi të përgjithshëm “Për përcaktimin e normës/volumit orientues të punës në prokurori”, me synim përcaktimin e normës e volumit të punës orientuese për prokurorët në sistemin e juridiksionit të përgjithshëm sipas standardeve evropiane.

5. Të evidentohen shqetësimet dhe vështirësitë që hasin prokurorët dhe/ose oficerët e Policisë Gjyqësore në prokuroritë e të gjitha niveleve lidhur me kuptimin dhe zbatimin e dispozitave të reja të ligjit penal e procedural penal, metodikat/protokollet e hetimit për vepra ose grup-vepra penale dhe të organizojë trajnime të oficerëve të Policisë Gjyqësore dhe prokurorëve, krahas trajnimeve vazhduese të prokurorëve bazuar në programin e Shkollës së Magjistraturës. Bashkëpunimi dhe mbështetja e misionëve dhe projekteve ndërkombëtare që asistojnë prokurorinë është e mirëpritur.

6. Të përgatitet në një kohë sa më të shpejtë një manual për hetimet dhe ndjekjen penale të grup-veprave të trafikimit të qenieve njerëzore, si dhe të organizohen trajnime në këtë fushë me qëllim forcimin e kapaciteteve institucionale dhe profesionale të prokurorisë dhe agjencive të zbatimit të ligjit për një përgjigje më të mirë ndaj trafikimit dhe shfrytëzimit të qenieve njerëzore, mbrojtjen më të mirë të viktimave dhe në veçanti grave dhe fëmijëve, në kuadër të Memorandumit të Bashkëpunimit me OSBE-në.

7. Të forcohet bashkërendimi, koordinimi dhe roli monitorues i Prokurorisë së Përgjithshme për të siguruar mirëfunksionimin e sistemit të prokurorisë, në përputhje me parashikimet ligjore, duke e vënë theksin te rritja e bashkëpunimit me Inspektorin e Lartë të Drejtësisë (ILD) dhe KLP-në në drejtim të koordinimit të aktiviteteve, shkëmbimit të informacionit, identifikimit të shkeljeve disiplinore ose etike dhe adresimit të problemeve që hasen në prokuroritë e të gjithave niveleve.

8. Të miratohen projektudhëzimet e përgjithshme “Për funksionimin e strukturës së monitorimit në sistemin e prokurorisë dhe bashkërendimi me institucionet kushtetuese përkatëse” dhe “Për krijimin dhe funksionimin e grupeve të hetimit për çështje të veçanta në prokuroritë me juridiksion të përgjithshëm”, punë që po kryhet në bashkëpunim me misionin EURALIUS V.

9. Të ndërmerren hapa konkretë në bashkëpunim me Ministrinë e Drejtësisë, drejtuesin e Prokurorisë së Posaçme kundër Krimit të Organizuar dhe Korrupsionit, Policinë e Shtetit, gjykatat dhe institucionet e tjera shtetërore për të filluar krijimin e sistemit të unifikuar të mbledhjes, përpunimit dhe publikimit të statistikave të kriminalitetit, bazuar në standardet ndërkombëtare.

10. Krahas statistikave që publikohen tashmë, të mbledhë, të përpunojë dhe të publikojë të dhëna për viktimat e veprave penale dhe kostot e krimit, për kriminalitetin e kryer nga të miturit, femrat, veprat penale me motive diskriminuese.

11. Të përshpejtojë punën e nisur për identifikimin e problemeve në “sistemin e menaxhimit të çështjeve” (CAMS) dhe të marrë masa konkrete të një sistemi funksional sipas nevojave të organit të prokurorisë dhe për të mundësuar digjitalizimin e informacionit.

12. Të nxitet dhe të bashkëpunohet për ngritjen e strukturave hetimore nga Policia e Shtetit sipas ligjit.

13. Të angazhohet për forcimin e kapaciteteve të analizës dhe studimeve për kriminalitetin, format e shfaqjes së tij, viktimat dhe kostot e kriminalitetit në vend dhe një analizë e tillë të bëhet pjesë e raportit vjetor të Prokurorit të Përgjithshëm.

KRYETAR
Gramoz Ruçi

Miraturar në datën 14.6.2021.